

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 107.

V Ljubljani, v četrtek 12. maja 1898.

Letnik XXVI

Nemštvo v nevarnosti?

Avstrijski državni zbor že leto dan zboruje, ne da bi izvršil najmanjše naloge. Čuje se večkrat: Volilce je treba poslati na Dunaj, da poslance razženó, ker ničesa ne storé. Malo počasi! Istina je, da parlament visi med življenjem in smrtjo, dasi mu vlada umetno daljša življenje.

Vprašanje je pa: Kdo je kriv, da je državni voz zabredel v močvirje, koder je obtičal?

Desnica ne, najmanj pa še naši slovenski poslanci, ki so pošteno pomagali, da bi zvrnjeni voz spravili nazaj v tir. — Toda nemški šovinizem, nemška ošabnost in vladoželjnost je, ki kot mōra leži na parlamentarizmu ter ga tišči k tlom, da se ne more ganiti. Nemci kričé, da so v nevarnosti, da jim preti slovanska povodenj na jugu in severu. To ponavljajo dan na dan, dasi je ravno nasprotno resnično. Znani Wolf je nedavno kričal v zbornici, da Nemci raje stradajo, nego da bi se odrekli svojim predpraviciam. — In večina nemških poslancev mu je ploskala. In vender je ni večje budalosti, nego trditve, da se Nemcem krivica godi, ali da je njihova narodnost v nevarnosti. Ravno v slovenskih pokrajinah niso Nemci že davno tako ponosno dvigali glave, kakor v zadnjem času. Dejstva govoré.

»Nemštvo je v nevarnosti,« ta fraza je le krinka, pod katero nemški radikali skrivajo svojo narodno sebičnost in nestrpljivost. Pred leti je pel neki nemški pesnik: »Aber wir verstehen uns bass, wir Germanen auf den Hass«. To sovražstvo zopet zmaguje ter širi narodne prepire povsod, koder se čuje nemški glas. Črnilo in žolč nemškega šovinizma bi po besedah istega nemškega pesnika do vrha napolnila znani velikanski sod v Heidelbergu.

To potrjuje tudi brezozirno postopanje nemško-pruske vlade nasproti Poljakom na Poznanjskem. Od časa do časa se oglašajo celó nemški listi proti temu nečloveškemu početju.

Tako je dne 5. t. m. »Kölnische Volkszeitg.« zopet objavila daljši dopis iz Poznanja, v katerem piše poljski rojak:

»Že davno niso bili Poljaki v pruski državi tako zatirani. Naš materinski jezik so že do cela pregnali iz šol; naših kmetov otroci se morajo učiti v tujem jeziku. Jednako krivico nam dela nemška naselbinska politika. Vlada z državnimi novci, katere moramo tudi mi skladati, kupuje velike dele dežele, da izriva poljsko prebivalstvo. Naši ljudje se vsled tega izseljujejo v mesta, v zapadno Nemčijo. A zdaj Nemci kričé, da Poljaki preplavljajo Berolin in nemški zapad. Kam pa naj gré Poljak? Ali naj gré živ pod zemljo? Vzamete mu rodno zemljo, ostane mu le golo življenje, torej pustite ga pošteno živeti!

Vsak mesec nove naredbe, novi odloki in ukazi proti Poljakom. Ob enem morajo uradniki tudi izven uradnega posla braniti »nemštvo v nevarnosti«. In vender je vsakomur znano, da se nemštvo vedno bolj širi med poznanjskimi Poljaki in da gine poljska zemlja, kakor sneg na solncu. Mi nimamo milijonov, da bi se branili.

Naša sveta pravica in dolžnost pa je, da čuvamo in varujemo ostanke svoje očetovske zemlje, svojo vero in svoj jezik. Vlada pa odgovarja, da hoče ublažiti narodna nasprotja. Toda mi dobro poznamo njene nakane. Filozof Hartmann je izustil besedo: zatrite jih! In ta beseda odmeva po nemških glasilih, da nemški čitatelji verujejo na strašilo polonizma, poljske povodnji. Pisec tega poročila živi od rojstva na Poznanjskem ter zvesto in točno izvršuje svoje državljanske dolžnosti. Ker pa se noče odpovedati svoji veri in jeziku, ker svoje otroke vzgojuje v materinskem jeziku, ker ne čita časnikov, ki dan na dan žalijo in zasmejujejo njegova sveta čustva, ker ne hvali kričačev in hujskačev, ki brez odmora preganjajo in zasramujejo naš poljski jezik in vero katoliško, zato je neveren »poljski agitator«. To je ona glasilka, ki navdušuje za boj proti Poljakom.

Odkod pa to sovražstvo? Ne iz strahu pred Poljaki. Saj Nemci, ki se bojé le Boga in nikogar drugega na svetu, dobro vedó, da se jim ni treba bati Poljakov pod prusko vlado. Kneza Bismarcka sovražstvo do Poljakov je bila neka politična mrzlica, toda njegovi oboževalci ga hočejo v vsem posnemati. Osrečiti nas hočejo s svojo omiko. Jezi jih, da si hočemo ohraniti svojo »manj vredno« kulturo. Česar niso dosegli s svojo nem. omiko, hočejo sedaj doseči s silo, z denarjem, da bi »ublažili narodna nasprotja«. Zato sipljejo milijone za nemške naselbine, za »nemštvo v nevarnosti«.

Ta narodni fanatizem pa ima tudi verski značaj. Povsod imajo prednost protestantje, vsaj 25% mora biti protestantov med novimi naseljenci na poljskih tleh, tako vladni ukaz. Pri tem delu pomaga vladi društvo »Gustav-Adolf«. V kratkih letih so na Poznanjskem zgradili nad 40 protestantovskih cerkvá v krajih, koder doslej ni bilo protestanta.

Germanizacija in protestantizem sta si segla v roke. Nemška kultura se širi potom protestantizma, vse pa v imenu »zatiranja nemštva«.

Krivice so velike, žalost naša nepopisna, kajti izvrševati moramo točno vse dolžnosti do države, ki nas zatira z izjemnimi zakoni. V časopisju, slovstvu in na gledališkem odru žalijo in zasmejujejo naše svetinje. Ne pričakujemo kmalu boljših časov, kajti strasti se hitro ne pomirijo. Le to želimo, da naš klic po pravičnosti prodere do ušes pravičnih ljudi. Navzlic izjemnim zakonom in ukazom ustrajamo v ljubezni do svoje pravice in najvišjega zakonodajalca, in ta ljubezen je močnejša, nego človeški zakoni in človeško sovražstvo. Tem besedam dostavljamo samo to, da v Avstriji raste število nemških fanatikov, katerim so uzor pruska navodila.

LISTEK.

O čebelnjaku.

Spisal Ivan Grádár. ~ 2. Čančar
(Dalje.)

III.

»Kaj mi more? Treba je bilo vendar, da je slišal enkrat resnico na svoja ušesa...«

Mrva je bil človek pri šestdesetih letih, slabotne in suhe postave. Njega obraz je bil naguban in trd, kakor od starega pergamenta; veliki naočniki z lesenim okvirjem so mu viseli na nosu. Lica pa so bila posejana z redkimi, sivimi ščetinami.

Živel je na Brestovici že nad štirideset let. Davno že so mu bile oči oslabele in stopil je v pokoj. Gori na hribu je stala zapuščena, polrazpala koča, in tam se je Mrva nastanil. Imel je prekrasen razgled po vsi široki, zeleni dolini; daleč do bukovih gozdov na jugu so se razgrinjali duhteči travniki, prepreženi s potoki in ozkimi, belimi stezami; tu pa tam je dremala sku-

pina temnih hrastov in ob vznožju hribovja so se lesketale raztresene vasi.

Vsako jutro je sedel na pragu svoje koče. Nebo se je jasnilo polagoma in ozki svetli trakovi so se pričeli prikazovati na obzorju. Kakor beli pajčolani so se vile megle v dolini, plavale počasi in leno nad rosnimi travniki, dvigale se višje ter se izgubljale v kristalnem zraku. Zazibalo se je drevje in mrzle kapljice so se vsule na travo. Za trenotek je nebo obledelo in se pokrilo z meglami, — a že je zopet zasijalo v srebrnosinjem svitu, raztopljeno zlato se je razlilo po vzhodnih gorah in solnce je vstalo v vsi svoji rosní krasoti...

Dobrih sto korakov od koče, malo nižje v dolini je stal Mrvin čebelnjak, njegovo jedino bogastvo. In ta čebelnjak ni bil posebno krasen. Videlo se mu je, da je doživel že visoko starost. Slike na posameznih panjih so že zelo obledele; le tu pa tam se je še bleščala glorijska nad glavo neznanega svetnika in razločno se je še videlo črno kolo svete Katarine. Pred panjem je stala preperela tepka s temnimi, razdrapanimi vejami.

Kakšno bi bilo življenje, da bi ne imel vsakdo nekaj najljubšega, kar mu daje moč in tolažbo, četudi mu iztrgajo vsa druga bogastva? Mnogo jih je, ki se zavedo svojega najdražjega zaklada šele v nesreči, kadar jim ne ostane ničesar drugega več, — in solzne oči se zasvetijo od sreče in ponosa. A drugi so ga odkrili že zgodaj v razkošnem trenutku in čuvajo ga bolj kakor svoje življenje... Otrok ima svojo punico iz cunj, a ti imaš svojo filozofijo; župan Blokar ima skrinje cekinov, a Mrva ima svoj čebelnjak.

Spomnil se je velikrat, kako se polagoma pomika njegovo življenje na večer, in mislil je o smrti. A da bi se mogla kdaj zgoditi njegovemu čebelnjaku kakoršnakoli nezgoda, na to ni mislil nikoli.

Hladno je bilo, ko se je vračal iz županove gostilne proti domu; zaval se je tesno v svojo suknjo in privihal ovratnik. Hiše ob poti so bile nizke in precej oddaljene druga od druge. V nekaterih so bila okna še razsvetljena, druge so dremale tihe in temne. Steza se je vila polagoma navkreber. Na obeh straneh se je dvigalo visoko

Pogodbeni predlogi.

(Dalje.)

Tudi glede vinarstva smemo odobravati dogovor naše vlade z ogersko, ker je isti vendarle v prospeh našemu vinarstvu.

Za našo državno polovico velja glede naprave in prodaje umetnega vina zakon z dne 21. junija 1880 in naredba k temu zakonu.

V l. 1896 izdal se je zakon uravnavajoč postopanje v trgovini z živili, med katera spada tudi vino.

Za Oggersko veljajo glede umetnega vina druga določila, katera nikakor ne služijo v prospeh poštene vinske kupčije. Obe vladi morale ste prevideti, da razlike v dotičnem zakonodajstvu morajo služiti le v kvar poštenemu vinarstvu, katero se ima vsled dražjih delavnih moči, vsled pomnoženih stroškov za obdelovanje vinogradov, (filoksere, peronospera) itak boriti za svoj obstanek. In kolike škode pač ne dela poštenemu vinarstvu sleparska trgovina s ponarejenimi vini, katera zaradi nizke cene spodriva naravno seveda dražje blago. Sedaj, ko je trtna uš ugonobila velik del vinogradov, cvetela je industrija ponarejevanih umetnih vin tako, da se je človek moral pač pogostoma prašati, li ni bolje, da piješ vodo, kakor tako brozgo, ki ni vredna, da nosi ime vina!

Vztrajnosti in žilavosti po trtni uši osiromašenih vinogradnikov pa je pripisovati, da zopet opustošene vinske gorice zelene in ako Bog da, bo v nekaj letih zopet polna klet neutrudljivega vinogradnika. Toda zanj, ki je toliko denarja in truda — oziroma če ni imel prihrankov, dolga moral žrtovati za zopetno obnovitev in zasaditev vinogradov, bo prvi pogoj, da bo mogel svoj vinski pridelek po primerni dobri ceni prodajati, da bo zmogel ne le vsakoletne tekoče stroške za obdelovanje, ampak tudi ob enem mogel amortizovati za obnovljenje vinograda potrošene stroške.

Zato je že sedaj treba misliti na varstvo poštenega vinarstva, da se zakonitim potom in naredbami onemogoči sleparstvo v trgovini z umetnim vinom.

Dogovorjeno je sedaj med obema vladama, da se za obe državni polovici izdajo enaki zakoni, namenjeni v varstvo poštene vinske trgovine, in želeli je le, da bi se ne le fiktivni falsifikati, povsem ponarejena vina strogo zasledovala in kaznovali izdelovalci ter trgovci s takimi falsifikati, ampak da se tudi strogo uredi, v koliko in pod kakimi uveti se sme n. pr. petijot prodajati, ki pa bi moral sploh v gostilnah biti popolnoma prepovedan in omejen biti le na domačo hišno porabo.

Enako kakor je z vinom, je z drugimi živili. Navajam le prevažni pridelek »surovo maslo« in koliko pač ne trpi poštena produkcija s tem, da podelujejo naravno maslo, kateremu pridevajo primesi iz loja kostrunovega, govejega, pa tudi razne rastlinske tolšče. Prav s tem, da se je razvila prava pravcata industrija, ki izdeluje na stotisoče centov umetnega masla, navadno margine imenovanega, se je morala že znižati cena poštenemu naravnemu maslu, kakeršnega po taki ceni, kakor se prodaja margarinovo maslo, ni mogoče odda-

grmovje; časih je zašumelo v njem s tistim skrivnostnim nočnim glasom, ki vzdrami človeka iz sanj, kakor bi ga prijel za roko ... Ali se je vzbudila senca in zafrtala s peroti? Ali se je odkrhnila preperela veja? Ali je nastopil jež svojo pot med uvelim listjem?

»Dà, kaj mi more?« govoril je Mrva polglasno. »To je bil zaslužil že davno ... Vsi so njegovi hlapci ... On je naposled dobra duša, toda ljudje so ga razvadili, da ne pozna več nikogar drugega, kakor samega sebe ... Človeku je naravnost nebeško pri srcu, kadar more malo podrezati takega-le ...«

Stal je pred svojim čebelnjakom; povsili je glavo in noge so se mu tresle. Ne mogel bi povedati, česa se je prestrašil; zakaj njegova slutnja je bila tako strašna, da je v prvem hipu ni hotel priznati niti samemu sebi.

»Kaj mi more? ...«

Pred davnim časom mu je bil dovolil Blokar iz posebne milosti, da si je postavil čebelnjak na njegovem svetu. A županovo je bilo vse, kolikor daleč je seglo oko ...

(Dalje prih.)

jati, ker kilo margarinovega umetnega masla ne stane dokaj nad 50 do 60 kr. in poštenega naravnega masla pa pač ni mogoče pod 1 gld. do 1 gld. 20 kr. oddajati.

Prav tako treba zakonite obrambe za pošteno trgovino s živili n. pr. z mlekom, sirom, s tolščami, ker tudi gledé tolšč — svinjska mast, olje, in druge snovi, se pogostoma silno pačijo, tako da so zdravju kvarljive, ker pa zmešane z malovrednimi snovmi tudi cenene in tako kvarljive poštene ceni naravne dobre tolšče.

Celó z moko, iz katere se ima delati vsakdajni kruh, brezvestneži vrše grozne sleparije. Kaj vse se ne prodaje pod imenom semen, krmenskih snovi, umetnih gnojil. Da se varuje poštena produkcija, da se varuje ubogo ljudstvo, katero ne more najemati kemika, da preišče dotične tvarine, pred sleparijo, je velike važnosti, da se izdajo zakoni v varstvo poštene produkcije in trgovine s živili.

Zakon iz l. 1896, izdan za našo državo, ureja trgovino z živili, a v onostranski polovici države (Ogerski) veljajo doslej druge določbe in ako hočemo, da bo naša trgovina z omenjenimi tvari nami sigurna, treba, da tudi v Oggerski veljajo iste zakonite določbe, ker sicer bi se razvila na Oggerskem taka industrija in od tam vpošiljala čez mejo v našo državo ponarejena živila v kvar zdravju našega ljudstva, pa tudi v kvar poštene naši produkciji, katera ne bi mogla shajati več, ako bi iz sosedne Oggerske prihajalo blago nižje cene, kar bi moglo biti vsled ponarejevanja. Žalibog ljudstvo povprašuje le po blagu z nizko ceno, bodisi že radi silne revščine, bodisi tudi radi navade, — ker se za isto svoto lahko dokaj več dobi.

Čital sem te dni na neki gostilni nabit cenik in tam stoji naravno dobro vino liter po 24 kr. ! Za to ceno danes, ko velja liter v kleti vinogradarja 24 kr. in več, poleg skoro 7 kr. za dac, in potem trud ter dobiček, katerega hoče gostilničar pri litru vsaj 5 kr. imeti, pač nihče ni v stanu dati naravnega vina za 24 kr. in vender ljudje tje grmé, kakor čebele na med !

V tem oziru je pozdravljati ta dogovor, ker le, ako bodele obe vladi strogo zatirali in preganjali ter onemogočevali sleparsko produkcijo, potem bo pošten producent mogel shajati.

Konečno je tudi člen XXIII. premenjen, in sicer v boljše.

Doslej je minister za zunanje državne zadeve porazumno le s trgovinskima ministroma dogovarjal in določeval vsebino trgovinskih in carinskih pogodb, katero je naša država sklepala z drugimi ptujimi državami. Po novem dogovoru imata tudi kmetijska ministra določevati vsebino pogodb. Žalibog, da se doslej to ni godilo, ker dejanjsko ne bi mogla naša država nikdar skleniti z Italijo nesrečne carine za italijansko vino, katero more sedaj priti v Avstrijo s carino 3 gl. 20 kr. za hektoliter, ko je popred carina znašala 20 gld. v zlatu ! In k tem obravnavam imajo biti poklicani za naprej zastopniki vseh kmetijskih družb, tako da bo sleherna dežela mogla braniti oziroma zagovarjati interese kmetijske produkcije svoje.

Konečno navajam še sledeče številke, ki kažejo, koliko je v poslednjih desetih letih jedna ali druga državna polovica izvozila svojega blaga v drugo polovico.

Leta 1886 znašala je vrednost iz Avstrije v Oggersko prodanega blaga 361,467.000 gld.; leta 1896 pa 451,956.000 gld., torej znaša diferenca v odstotkih več za 25 odstotkov.

Leta 1886 znašala je vrednost iz Oggerske v Avstrijo prodanega blaga 302,384.000 gld., leta 1896 pa 421,205.000 gld., torej 39 odstotkov več.

Zopet te številke kažejo jasno, kako izkorištuje Oggerska skupno carinsko in trgovinsko pogodbo, koliko ji je v korist, in vzlic temu hoče, da ostane pri stari kvoti 30 : 70.

Pojasnil sem stvarno, kak dogovor je naša vlada dognala z ogersko za dobo prihodnjih deset let. Je nekaj drobtin, je nekaj dokaj boljših določb, pa cela vsebina, osobito glede vredbe denarne banke, glede razdelitve užitninskega davka, glede odplačevanja skupnega 80 milijonov dolga itd. kaže žal le prejasno, da si je vedela Oggerska dokaj več izposlovati, kakor pa se je za našo polovico od naše vlade doseglo. K vsemu pa moramo vzeti v kup silno zvišani davek na špirit, pivo,

slador in petrolej in če bo tudi precejšen del teh dohodkov, ki bodo trpko zadeli osobito delujoče stanove, odpadel deželam, vendar se mora reči, da je ta dogovor pač vreden, da se zavrne.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. maja.

O cesarjevem nagovoru na delegate, katerega glavno vsebino smo objavili včeraj mej brzojavkami, se izražajo vsi listi zelo povoljno. Posebno zadovoljnost je vzbudilo pri delegatih zatrdilo, da so razmere naše države napram vsem velesilam, posebno pa še napram sosednjim državam, najboljše. O trozvezi sicer v tem slučaju ni bilo nobenega govora, to pa največ vsled tega, ker se je komaj pred pol letom, ko je bil otvoren avstrijski državni zbor, naglašalo, da je trozveza še vedno trdna opora evropskemu miru. O odzovi naših čet s Krete naglašala prestolni govor le to, da so odpadli vzroki, ki so silili našo državo, tudi materijelno sodelovati na orijentu. Bolj znamenita pa je izjava glede špansko-ameriške vojske, ki se vključ posredovanju sv. Očeta in evropskih velesil in vključ resnemu prizadevanju in veliki popustljivosti od strani španske vlade ni mogla preprečiti. Naša država hoče ohraniti sicer strogo nevtralnost, izraža pa se želja, da bi se ta obžalovanja vredni razpor čim preje poлегel. Te besede komentuje dunajska »N. Fr. Pr.« kot Amerikancem skrajno prijazni list tako, kakor bi bile izražene bolj v prilog Ameriki, kakor pa Španiji. Piše namreč: Sicer izraža mir ljubeči vladar samoumevno obžalovanje, toda to velja jednako obema nasprotnima silama, ravno tako, kakor izražena želja, naj bi se poravnala nasprotstva pravičnim potom. Posebna simpatija se pa ne izraža niti za Španijo, niti za osebo cesarski hiši sorodne kraljice-vladarice. Le v besedah, da se vključ veliki voljnosti španske vlade ni mogla preprečiti vojska, je opaziti tiho sočutje s Španijo. To beleži dunajska židinja z velikim zadovoljstvom.

Preosnova uradniških plač. Včerajšnji oficijozni »Fremdenblatt« objavlja na prvem mestu nastopno vest: Že nekaj dni objavljajo novine vest, da se po zatrdilu nekega člana Thunovega kabineta uveljavi zakon glede preosnove uradniških plač s 1. julijem t. l. Kolikor moremo presoditi to zadevo, konstatujemo lahko, da so take vesti neosnovane, posebno kar se tiče časa uveljavljenja, in temelje te kombinacije najbrže na besedah finančnega ministra, ki jih je izgovoril v svojem finančnem ekspezeju. Dosedaj pa je le toliko gotovo, da si vlada resno prizadeva kar najpreje pripraviti pot uveljavljenju tega zakona, toda to se ji dosedaj še ni posrečilo in se toraj še tudi ne more določiti rok, kedaj se to zgodi. Popolno neosnovana pa je tudi nadaljna trditev, da uradniki, ki služijo že 40 ali več let, ne bodo deležni nikakih dobrot novega zakona. — Kratka vsebina dolgega dementija je ta, da je uradnikom dana še nadaljna prilika, nahajati se v prijetni nadi, da jim konečno vendarle zasije zarija boljše bodočnosti.

Mažarizacija imen na Oggerskem je popolno oficijelna stvar, akoravno to taje razne vladi prijazne korifeje. Najmanj vsak mesec enkrat objavi mažarski uradni list celo vrsto imen, katera so »radovoljno« prevzeli železniški uradniki in sploh uslužbenci. Kaj pač pomenijo taka objavljanja drugega, nego da dajejo »dober« vzgled še ostalim »trdovratnežem«, ki še niso pribegli v rešilni tabor.

O kandidaturi princa Jurtja je nekaj časa sem vse tiho. Niti njegovi nasprotniki in ne njegovi prijatelji ga sedaj ne omenjajo v nobenem oziru. Spomnila se ga je pa ob njegovem godu krečanska narodna skupščina, ki mu je doposlala v Kodanj, kjer sedaj prebiva, brzojavko, v kateri mu izraža srčna voščila, ob enem pa nado krečanskega prebivalstva, da ni več daleč čas, ko ga bo lahko pozdravilo kot svojega guvernerja. — Princ se je v iskrenih besedah zahvalil za izražena mu voščila, ni pa omenjal z nobeno besedo kandidature za krečanskega guvernerja. Splošno pa se sodi, da ima grški princ precej nade na davno zaželjeno mesto.

Z volitvami v Franciji so razun pristnih radikalcov še precej zadovoljne vse francoske par-

lamentarne stranke, kajti vse so več ali manj pomnožene zastopane v poslanski zbornici. Izgubili so in sicer do sedaj 17 mandatov radikalci, od katerih jih je razmeroma največ pripadlo zmernim republikancem. Najbolj pa je vesela uspeha Melinejeva vlada, ki bo razpolagala z znatno večino. Zatrjuje se namreč, da sme vlada računati na 300 glasov, opozicija bo pa štela le kakih 130 glasov. V večino štejejo 180 republikancev, nad 30 radikalcev, nadalje vse monarhiste in zmjerne radikale. Moč opozicije je odvisna od ožjih volitev, katere se po vsestranski sodbi ne izvrše zanjo nič ugodneje, nego prvotne volitve.

Sagasta o položaju Španije. Londonski list »Morningpost« objavlja pogovor španjskega ministerskega predsednika Sagaste, ki je pojasnil obširneje, v kakem položaju se sedaj nahaja Španija. Akoravno treba zelo trezno presojati poročila ameriških in tem prijaznih angleških krogov, vendar je marsikaj resnično, kar navaja omenjeni list. Zadnji dogodki na Filipinih, pravi minister, so sicer povzročili precejšnjo žalost v Madridu, toda nikakor nam še niso vzeli vsega poguma. Naudušenje našega naroda za čast Španije je naša nada in srčnost naša tolažba. Pripravljeni smo boriti čast naše monarhije do zadnjega in tudi vse nade na konečno zmago nismo izgubili, toda jedino, kar nam manjka, je jedinstvo, ki je ravno v sedanjem kritičnem trenutku nujno potrebna. V svoji sredini imamo gotove kroge, ki ovirajo našo akcijo in sejejo nezadovoljnost mej naš narod. S tem zasramujejo vlado, prestol in domovino. In vendar ni nobeden teh zakrivil te nesreče. Storili smo vse, da bi se izognili vojski. Toda Amerikanci so drezali tako dolgo in hrepeneli tako po Kubi, da je moral navstati prepir. Mesto da bi bili naravnost povedali svoje mnenje, so skrivaj podpirali in podpihovali vstase na španjskih naselbinah, za katerih utrdbe se je v 25 letih potrošilo nad 3000 milijonov. — Tako pojasnjuje toraj načelnik vlade položaj Španije in dopisnik zgoraj imenovanega lista pripominja, da se v kratkem izvrši preosnova kabineta.

Socijalne stvari.

O potrebi tehnike v Zagrebu.

Iz Zagreba, 8. maja.

Pri vseh nepovoljnih političnih odnosajih, v katerih se nahaja Hrvatska, se vendar le neprenehoma snujejo nove osnove o boljnj njene bodočnosti. Odkar je utemeljeno vseučilišče, postavljen je čvrst temelj narodnej naobrazbi, a ko se popolni še z medicinsko fakulteto, bode narod popolnoma neodvisen od svojih sosedov na tem polju. Manje ugoden pa je položaj za hrvatski narod, kar se tiče praktičnih šol. Sicer je v tem pogledu storjen v zadnjem času velik korak; odprle so se mnoge praktične šole, posebno obrtna šola v Zagrebu, ki skrbi za naobrazbo v mnogih strokah praktičnega znanja. Toda za višjo praktično naobrazbo so dozdej manjkale šole. Za gospodarstvo je sicer dobra srednja šola v Križevcih, ali ona ni dostatna za sedanje odnose; zategadel se odpre že v jeseni prvi tečaj šumarske akademije v Zagrebu, kjer je za to že poslopje sezidano in profesorji imenovani. Ta šola je za Hrvatsko, ki je tako bogata na šumah, velike znamenitosti; posebno pa je važna še radi tega, ker je ogerska vlada nameščala na Hrvatskem v službe le preveč Mažarov, češ da ni bilo za to službe dosta izsolanih Hrvatov. Zdej vsaj ne bo tega izgovora ter bode morala Hrvate nameščati.

Pred nedavnim pa je izročilo društvo hrvatskih inženjerjev in tehnikov obširno sestavljeno spomenico banu ter mu toplo priporočilo, da se čim preje odpre v Zagrebu hrvatska tehnika. Omenjeno društvo je s tem činom izvršilo veliko domoljubno delo. Tehnike zares potrebuje hrvatski narod, da ne bode v taki važni stroki odvisen od tujcev, ki so do nedavno skoraj sami zastopali vsa inženerska mesta po hrvatskih uradih in pri privatnih podjetjih. Pomanjkanje strokovno naobraženih inženjerjev je na Hrvatskem nenavadno veliko, tako da so mnoga važna mesta prazna, a da nameščeni ne morejo pri najbolje volji opravljati vseh poslov.

Za zdaj naj bi se osnoval le inženersko-tehniški oddelek te visoke šole, ker je le-ta najpotrebnejši, ostali trije oddelki se morajo sčasoma po potrebi osnovati. Da se osnuje omenjeni od-

delek, zadostovalo bi za vzdrževanje letnih 36.000 gld. Imenovali bi se štirje redni in pet izrednih profesorjev in šest docentov z remuneracijami. Profesorji bi bili v plačah izjednačeni z vseučilišnimi profesorji. Sicer bi se mogla tehnika posluževati pri poduku z zbirkami vseučilišča in nove šumarske akademije. Dijakov bi mogla imeti tehnika najmanje 100, a to število bi se sčasoma brez dvoma povečalo, kajti do zdaj so se po navadi celo realci vpisovali na vseučilišče, ker jim je bilo dovoljeno poslušati predavanja na matematično-prirodoslovnem oddelku ter tudi izpite polagati.

In ravno ta oddelek vseučilišča ima zdaj toliko poslušalcev, da ne morejo imeti nobene nade za nameščenje tudi po dobro dovršenih izpitih. Z otvoritvijo tehnike se odpre tedaj mlademu naraščaju čisto praktična pot, katere se bodo brez dvoma oklenili mnogi, saj se jim odpira po dovršenih naukih boljša bodočnost, nego dozdej.

Ta visoka šola bode pa tudi neizmerno mnogo delovala na inteligenco hrvatsko, ki se posvečuje skora izključljivo le činovništvu. Za narod je to slabo znamenje, kajti s tem se zanemarljavo ravno ona strau narodnega gospodarstva, ki more jedina storiti narod neodvisen. Trgovina in obrtnost, velika kulturna podjetja od nekdanj bogatijo narode, nikdar pa ne birokracija, katerej se je žalibog podal popolnoma ravno hrvatski narod. Nadežke tega odnošaja vidimo povsodi, a posebno v političnem pogledu; saj je dobro znano, da na Hrvatskem činovništvo odločuje pri saborskih volitvah. Le premalo je neodvisnih ljudij, a po današnjem sistemu jih bode še manje, če se res ne stori kaj za boljo praktično naobrazbo naroda. Koliko potrebnih melioracij je treba izvesti na Hrvatskem, a nimajo jih kdo, tudi ko bi bilo sredstev za to. Nova tehnika bo tedaj prava sreča za narod, če se odpre, ker bode pokazala novo pot k boljemu narodnemu gospodarstvu, a tudi narodnej neodvisnosti.

Deputacija inženirjev, ki je omenjeno predstavo gledé tehnike izročila banu, bila je vsprejeta prav ljubeznjivo; toda odgovor banov ni posebno ugoden za celo podjetje. Ban je sicer zavzet za tako šolo, toda sredstev morda ne bo zanjo, kakor on misli. Pride namreč nova nagodba, a ne vé se, kako bo izpala, povoljno ali nepovoljno za Hrvatsko. Izjava je vsekako čudna, kajti dežela, ki ima 25 milijonov gld. dohodkov na leto, bi vender le zmogla 36.000 gld. za tako potrebno šolo, saj si je do zdaj skoro vse svoje zavode narod sam osnoval ter zbral velike glavnice ter tako deželi olahkotil sedanje vzdrževanje. — Zdej je vender že jedenkrat čas, da tudi vlada sama nekaj stori za napredek hrvatskega naroda. Nadejamo se, da se začeta akcija za osnovanje tehnike v Zagrebu posreči v kljub neugodnemu proračunstvu banovem glede nove nagodbe, ki more pa za Hrvatsko izpasti le tako, kakor on sam hoče, tedaj tudi povoljno. Narod pa zdaj ne bode odstopil nič več od svoje zahteve, dokler se ne odpre visoka tehniška šola.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. maja.

(Poslovilo duhovščine pri prevzviš. metropolu.) Blizo 100 duhovnov se je danes zbralo v knezoškofijski palači ljubljanski, da se poslove od svojega dosedajnega višjega pastirja. Mil. gosp. stolni prošt dr. Klofutar je v svojem iz srca prišlem govoru povdarjal, koliko razlogov imamo duhovni biti svojemu škofu hvaležni. Koliko dobrega, plodonosnega je pričel in dovršil prevz. nadpastir v dobi dobrih 13 let, odkar je bival mej nami. Spomin na ta velezaslužna dela ostane neizbrisen v naših srcih. Grenka žalost zato navdaja kranjsko duhovščino ob tej tožni priliki slovesa. Prevzviš. nadpastir naj bo prepričan, da če tudi se loči od nas, ostanemo z njim združeni v molitvah, ostane nam neizbrisna podoba njegova, podoba najboljšega očeta svojim duhovnom in pastirja po Srcu Jezusovem svojim vernikom. — Prevz. knez nadškof so odgovorili, da uprav ljubezen, katero so vživali v škofiji in katero zopet ob tej priliki kaže duhovščina na tako sijajen način, jim greni trenutke ločitve, toda ker Bog tako hoče, mora se to zgoditi in mora to dobro biti; priporočajo se duhovščini tudi še nadalje v molitev, ker je služba škofova dandanes prav posebno težavna in odgovornosti polna.

Duhovščini pa priporočajo, naj vestno spolnuje tudi v prihodnje svoje dolžnosti, naj bo ljudstvu vodnik k dobremu z besedo in vzgledom. Skrbe naj duhovni vzlasti zato, da vsikdar z istega stališča, s stališča svoje vere in cerkve presojajo vsa vprašanja in vse razmere ter naj jim je vera vodilo za vse njih delovanje. Trudijo naj se vzlasti za svoje lastno posvečevanje; v ta namen še enkrat priporočajo bratovščino presv. srca Jezusovega za duhovne. Veselilo jih je, da je svetna in redovna duhovščina v škofiji ves ta čas tako složna in bratsko delovala, tudi zanaprej želijo, da si ostanejo duhovni bratje mej seboj, da se mejsebojno čislajo, ljubijo in k dobremu spodbujajo. Konečno omenijo, da niso imeli nikoli namena koga žaliti, ali ga kakorkoli neprijetno zadeti; da je včasih bilo treba kake resne besede, to vodi s seboj škofovska služba, toliko odgovorna. Zahvaljujoč se še vsem duhovnom in ljudstvu za dokaze vsestranske ljubezni poslovili so se res v ljubeznivi prijaznosti od posameznih navzočih duhovnov, želeč vsem in vsakemu vsega najboljšega v Gospodu. Prelepe besede prevzviš. metropolita za slovo ostanejo gotovo vsem navzočim v trajnem spominu.

(Državna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo za vodovod v Gor. in Spod. Logatecu 50 odst. na 77.000 gld. proračunjene potrebščine, to je 38.500 gld. podpore. Dež. zbor je v isti namen dovolil 15.000 gld.

(»Slovenski Narod«) mogočno dokazuje, da je bila katoliško-narodna stranka po spravnih dogovorih vezana, »udeležiti se mestnih volitev ljubljanskih, kakor hitro so Nemci postavili svoje kandidate«, in potem pristavlja: »...in če se bodo klerikalci pošteno vedli po tem, kar se je dogovorilo, ne bodo v pravni dobi nikdar postavljali svojih kandidatov pri mestnih volitvah ljubljanskih, kadar se bodo Nemci teh volitev udeleževali.« Na to izzivanje moramo vendar nekaj opomniti: 1. Lepa je ta! Kadar se bodo ljubljanski volilci branili voliti kakega liberalca dvomljive vrednosti, zapodil bo dr. Tavčar par sprijateljenih nemčurjev na volišče — in takoj bo vsa katoliško-narodna stranka vezana, vihrati v boj za liberalca! — 2. Morda poreče dr. Tavčar: to velja tedaj, »če je nevarnost, da drugače prodere nemški kandidat«. A tako? Potem se pa mi le čudimo, kako more »Slov. Narod« pisati, da je bila o zadnjih volitvah katoliško-narodna stranka vezana, udeležiti se volitev. Čudimo se, ker je vendar »Narod« sam trdil, da ni nobene nevarnosti! »Narodna stranka«, tako je pisal »Slov. Narod« (št. 87.) pred volitvami, »narodna stranka zamore sicer tudi sama zmagati, ali zmaga postavljenih kandidatov mora biti sijajna, večina mora biti impozantna!« Kje pa je zapisano v spravnih pogodbah, naj nam pove dr. Tavčar, kje je zapisano, da mora iti katoliško-narodna stranka v boj za slovenske liberalce tudi tedaj, ko narodna stranka zamore sama zmagati, in sicer samo zato, da bi zmaga bila sijajna in večina impozantna, in zato, da bi mogel »Slovenski Narod« po volitvah pisati: »morda je bil sploh naš ves boj nekoliko pretiran, saj prav za prav ni šlo za drugo, kakor da se mrtva stranka še jedenkrat ubije«. (»Sl. Narod« št. 97.) Radi bi videli rabulista, ki take zahteve iztakne v spravnih dogovorih! 3. Potem pa tudi ne moremo zamolčati, da sploh ni stvar tako »čisto jasna«, kakor se dozdeva »Sl. Narodu«. Spravne pogodbe so se sklenile za deželni in drž. zbor. Glede volitev v samoupravne zastoje se — kakor pravi VIII. točka spravnih dogovorov — »oba kluba zavežeta delovati na to, da se sporazumno in mirno vrše«. Nikjer si torej nista zagotovila varovati tudi v samoupr. zastopih posestno stanje. Ker torej naslednji oddelek: »vselej pa, kadar bi vsled udeležitve nemške stranke prišel v nevarnost kandidat one slovenske stranke, katere posestno stanje se ima varovati, je sprijateljena jej stranka obvezana udeleževati se volitve in glasovati za tega kandidata«, govori o varovanju posestnega stanja, je torej pač to »čisto jasno«, da se ne ozira na samoupravne zastoje, ampak samo na volitve za deželni in državni zbor! Ko bi se v samoupravnih zastopih moralo varovati posestno stanje, bi ne bilo treba posebej do- ločati, da se glede na nje oba kluba zavežeta de-

lovati na to, da se sporazumno in mirno vrše! S to točko je marveč označeno, da v samoupravnih zastopih nista kluba dolžna varovati posestnega stanja, ampak da sta le dolžna delovati za sporazumno in mirno volitve. Zmisel je torej očitno le ta: Za deželni in državni zbor se ima varovati za pravno dobo posestno stanje. Ne sme toraj stranka proti stranki postavljati kandidata, ampak če noče voliti kandidata stranke, katere posest se ima varovati, mora se vzdržati volitev. »Vselej pa, kadar bi vsled udeležitve nemške stranke prišel v nevarnost kandidat one slovenske stranke, katere posestno stanje se ima varovati, je sprijateljena jej stranka obvezana, vdeležiti se volitve in glasovati za tega kandidata«. Glede na samoupravne zastope se pa nič ne določa, le na to naj delujeta kluba, da se mirno in sporazumno vrše. — To je naravni zmisel, če kdo ne zavija! Zato mi prav dobrohotno svetujemo »Slovenskemu Narodu«, naj nikar ne izzivlje in ne zabavlja, zakaj sicer bi bila katoliška narodna stranka dolžna svoji časti, drugič bahačem prepustiti ljubljansko volišče — in utegnili bi se primeriti, da bi narodna stranka ne mogla »mrtve stranke še jedenkrat ubiti«, ampak »mrtva stranka« bi utegnili najedenkrat oživeti in skočiti na klop, narodna pa pasti pod — klop!

(Z Dunaja) se poroča splitskemu »Jedinstvu«, da se državni zbor ne snide dne 2. junija, temveč bode po delegacijah zaključen; vlada si hoče nadalje pomagati s § 14. — Nam se zdi ta vest neverjetna, kajti grof Thun ni prijatelj prikritega absolutizma, še manj pa bi bilo politično, ko bi si vlada nakopala odij, da je pretrgala akcijo narodnostne sprave.

(Izlet »Glasbene Matice«.) V nedeljo, 15. t. m. priredi ženski in moški zbor »Glasbene Matice« svoj prvi letošnji izlet v Dolnice pri Podutiku k »Miklavu«. Sestanek ob 1/2. uri pri Koslerju. Prosta zabava.

(Načelnikom) okr. cestnega odbora črnomaljskega je izvoljen Andrej Lakner, njegovim namestnikom A. Jeršinovic.

(V deželno bolnico v Ljubljani) je bilo meseca aprila vsprejetih 494 bolnikov; zdravljenih je bilo vseh skupaj 848. Od teh je bilo ozdravljenih 298, zboljšanih 129. Koncem meseca jih je ostalo v bolnici 353.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 1. do 7. maja t. l. bilo je 16 novorojenih, 1 mrtvorjen, 23 jih je umrlo, med njimi 1 za vratico, 8 za jetiko, 3 vsled nezgode, 10 za različnimi boleznimi; med njimi 5 tujcev, 11 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer 2 za vratico.

(Kdor išče, najde.) Tržaška »Edinost« poroča: Znani E. Rascovich je bil nedavno povodom nekih demonstracij obsojen na globo 30 gld. S to milostno sodbo pa ni bil zadovoljen, ampak se je pritožil na višje mesto. Vsled tega pa se je državni pravdnik pritožil proti prenizki kazni. Včeraj se je vršila vzključna obravnava in Rascovich je dobil teden zavora. Sodišče je naglašalo v svojih nagibih, da za Rascovicha ne govori ni jedna olajševalna okolnost.

(Italijanska pesem o ravnopravnosti.) Tržaški »Piccolo« si je zopet privoščil princip jednopravnosti v notici o goriskem deželnem sodišču. Ker se je na tem sodišču nadomestilo nekaj slovensčine nezmožnih politikujočih italijancev s slov. zmožnimi uradniki, ta zadeva ne dá spati zdaj »Piccolovim« tovarišem. Kar ne more jim v glavo, da se je moglo in smelo namestiti na tako važno državno oblast v mestu, ki leži v slovenski pokrajini, z uradniki, veščimi slovenskega jezika. Tožijo in lažejo na vse kriplje in denuncirajo prav po tatinski, »da se zapostavlja na tej oblasti italijanščina ter da se vse godi po želji in volji novonameščenih Slovencev ter da stranke, govoreče italijanski, ne dosežejo pravice pred temi slavisti« itd. Taki so — banditi! Ker se jim je vzelo nekaj bodal iz krempljev, s katerimi so napadali nedolžne žrtve, kriče in ceptajo zdaj, da se jih zapostavlja, da se jim dela huda krivica. Isto načelo, katero so prakticirali tako brezobzirno sami in je še prakticirajo, hočejo pa podtakniti zdaj pravičnim slovenskim sodnikom. Prav po lopovski lažejo in tržaški »Piccolo«, to patentirano smetišče lahonskih lažij, prav z židovsko slastjo kolportuje te zlobne izmišljotine. O »ravnopravnosti« govoré, za-se, hinavci, a o ravnopravnosti nočejo vedeti na

vseh primorskih oblastih pravčrkice ne, kadar bi jo imeli izvajati v prilog Slovanom!! Notica še grozi, da se obrnejo v tej zadevi na svoje poslance. To pa to! Vaši poslanci so še izborniški komponisti laži, kakor vi. Z uprav prirojeno lahonsko sladkostjo bodo servirali državnemu zboru »grozne krivice«, ki se gode na avstrijskem Primorju Italijanom, presitim avstrijskega kruha, in vlada bode kakor tiger planila po slovenskih ljudožrcih in rešila iz njihovih krempljev ubogo, zatirano, sladko, nedolžno in čez mere pravično in zvesto precartano italijansko ljudstvo. Zato pišemo danes dve leti pred sklepom devetnajstega stoletja!

(Strašna nevihta) je brumela dne 5. t. m. nad Dubrovnikom v Dalmaciji. Toča je padala celih 20 minut in je bila tako gosta in debela, da take toče ne pomnijo najstarejši tamosnji ljudje. Navadna debelost te toče je bila kakor jajce, a najdebelejša kakor možka pest. Pobila je vse. Ni sledu ni več o zelenjavi na daleč okrog Dubrovnika. Ves dan je ležala toča tako na debelo po tleh, kakor bi bili posuli z debelo suto. Ljudstvo je obupano, skozi polomljeno drevje gleda s solznimi očmi v grozno nebo, ki mu je poslalo tako strašno šibo.

(Z Reke) se poroča »Obzoru« baje iz zanesljivega vira, da hoče guverner pri prihodnjih občinskih volitvah postopati sporazumno s Hrvati ter jim prepustiti do dvajset mest v obč. zastopu. Mažari so se nekda odločili, da hočejo reško politiko kreniti na drugo pot ter jej dati značaj ogr-hrvatskega državnega prava. Mi sodimo, da hoče mažarska vlada s tem poročilom le pritiskati na avtonomiste.

(Igrača na morju.) Pred par dni bi se bila skoro pripetila nesreča na morju blizu Trsta. Pet mladeničev se je vozilo v mali ladjici na sprehod med Škrednjem in Miljami. H krati so se za šalo zravšali mej seboj. Slučajno so prišli vsi na en kraj čolna in le ta se je preobrnil. Trije mladeniči so plaval, dva pa sta se krčevito držala roba ladje in kričala na pomoč. Na klic so še v pravem času prihiteli delavci in oteli razposajence, ki bi bili za hip pozneje lahko plačali z življenjem igračo na morju.

(Od beneške Slovenije.) Zdaj, ko vihra tu v naši nesrečni Italiji krvavi boj za kruh, prihajajo človeku različne misli. Nedavno temu sem čul iz ust tržaškega odličnjaka Slovenca te-le besede, katere je govoril judovski mestni svetovalec Venežian: »Ako bi okoličani le količkaj odnehali, saj bi se jim godilo dobro, dali bi jim tudi slovenske šole in več družih stvari, samo da bi hoteli priznati, da se nahajajo na italijanskih tleh.« Jaz, ne kdo ve kako prebrisani Benečan, sem se moral smejati tem besedam. Izprevidel sem iz njih, da judje v stvarih, ki se ne tičejo naravnost njih glavnega poklica, barantije, ne znajo sukati jezika in so tako nerodni, kakor neumni. Kako malo pozna jud stvarne politike in se suče le okoli svojih navadnih fraz, katere ve podpirati le z znano sladkobo in mamljivo usiljivostjo ter včasih tudi z denarjem, to je že iz navedenih besed razvidno. Kateri tržaški okoličan, ako se še zaveda svojega poštenja, more reči, da so tla, na katerih živi že od davnih dob, — italijanska? In recimo, da bi okoličani to priznali, da bi zares dobili slovenske šole itd.? Ne, marveč tržaški judje in Lahoni bi se jim na vsa široka usta smejali, ko bi se nahajali v njih mrežah. Slovenskih šol pa bi tako malo imeli, kakor jih imamo mi beneški Slovenci, ki brez izdajstva lahko »priznamo«, da se nahajamo na »italijanskih tleh«. Odkritosrčno pa moramo reči, da si ne štejemo v posebno čast te žalostne resnice, zlasti v teh dneh ne, in bi bili rajše ne vem kje, mesto v tej nesrečni Italiji, katero so judje do kosti oglodali, kakor bi radi oglodali ves svet. Naj si le vzamejo tržaški okoličani za vzgled nas in našo ubogo Italijo in skrbno naj varujejo svoj dom in se veselé, da so na gorkem. V Italiji je mraz, hud mraz, dasi že pripeka vroče solnce.

Beneški Slovan.

Društva.

(Pevska društva ljubljanska) imajo za serenado ob prihodu novega knezoškofa skupno skušnjo v petek, dne 13. t. m. ob pol 9. uri zvečer v Sokolovi dvorani. Pevci vseh ljubljanskih pevskih društev se s tem vabijo, da se zopet polnoštevilno vdeležijo skupne skušnje.

(Veselica na korist krščansko-socialni zastavi) bode v nedeljo 22. t. m. ob 1/2.8. uri zvečer v veliki dvorani »Katol. doma«. Nastopi prvič novi pevski zbor slovenskih pevcev. Slavnostni govor. Društveniki »Katoliškega društva za mladeniče« predstavljali bodo prvič zanimiv igrokaz »Sinovo maščevanje«. »Zvezin« tamburaški zbor bode pod znanim spretnim vodstvom gospoda Iv. Železnikarja nastopil z novimi točkami. Čuli bomo tudi dobro izvežban kvartet mladeniškega društva. Za prosto zabavo ima odbor »Zveze« za udeležnike pripravljeno prijetno presenečenje. Sedeži po 50, 40 in 30 kr. se bodo dobivali od ponedeljka naprej v Stefetovi prodajalnici Pred škofijo in v prodajalnici gospoda Speila v »Katoliškem domu«. Vstopnice za stojišča po 10 kr. se bodo prodajale še le zvečer pri blagajni.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je daroval 20.000 porabljenih znamk gospod Slavoj Lokavec. Vredil je znamke za prodajo tako, da je skupaj po sto enakih. Svoj čas poročamo, kako se nam posreči kupčija s temi znamkami, koje je v primeroma kratki dobi, od vlaškega velikega petka pa do 10. majnika t. l. s pomočjo svojih prijateljev nabral imenovani domoljub.

(Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Šiški.) Vabilo na veselico, katero priredite podružnica družbe sv. Cirila in Metoda in čitalnica v Šiški s prijaznim sodelovanjem slavnega pevskega zbora pod vodstvom gosp. Karol Rožanca in sl. tamburaškega zbora »Zvezda« pod vodstvom gospoda J. Gorjanca v nedeljo dne 15. maja t. l. pri Matjanu (Žibertu) v Zg. Šiški. — Vsprej: 1. »Putnica«, udarjajo tamburaši. 2. A. Foerster: »Slava Slovincem«, moški zbor. 3. M. Adamič: »Zvezdi«, koračnica tambur. kluba »Zvezda«, udarjajo tamburaši. 4. H. Volarič: »Polmlad«, mešani zbor. 5. Govor, govori stud. iur. Fr. Jančigaj. 6. M. pl. Farkaš: »Domovini i ljubavi«, udarjajo tamburaši. 7. Dr. B. Ipavec: »Slovenska pesem«, moški zbor z bariton- in tenor-samospevom. 8. M. Adamič: »Čerkeska«, polka frangaise, udarjajo tamburaši. 9. P. H. Sattner: »Nazaj v planinski raj«, mešani zbor. 10. M. pl. Farkaš: »Napuljska mornarska pesem«, udarjajo tamburaši. 11. A. Nedved: »Planinsko dekle«, moški zbor s tenor-samospevom. 12. D. Barborič: »Koračnica slovenskih narodnih pesmij«, udarjajo tamburaši. 13. Avg. Ar. Leban: »Slovo od domovine«, mešani zbor. — Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina prosta. — Prostovoljni darovi se z ozirom na namen veselice hvaležno sprejemajo. — K prav mnogobrojnem obisku veselice vabi najljubljenejši odbor.

Narodno gospodarstvo.

Izvoz margarina v Nemčijo.

Z ukazom c. kr. trgovskega ministerstva z dné 22. aprila t. l. se je trgovski in obrtniški zbornici naznanilo, da so vsled poročila c. in kr. poslaništva v Berlinu dné 1. aprila t. l. v veljavo stopila določila § 4. nemškega margarin-zakona z dné 15. junija 1897 o ločitvi prostorov za napravlanje, shranjevanje in zavijanje, kakor tudi za prodajanje margarina in surovega masla in da so se tudi objavili izvršitveni predpisi, ki so se dogovorili med državno vlado in posameznimi državami.

Ob enem se je policijskim oblastvom naznanila vladna naredba, vsled katere se ima poostriži kontrola za vse iz inozemlja prihajajoče pošiljatve surovega masla, margarina, sira, zabele in drugih takih živil.

Da bi se zabranilo izogibanje nemškega margarin-zakona z uvozom blaga, ki je predpisu nasprotno in morebiti napačno označeno, se je določilo posebno nadzorovanje takih pošiljatev in se je v ta namen carinskim postajam ukazalo pravočasno policijskim oblastvom naznaniti kraj namembe za ono surovo maslo, sir in margarinove pošiljatve, ki so se od njih odpravile in so, kakor soditi, za trgovino namenjene, da bodo potem ta oblastva na podlagi takih naznanil lahko določila prihod pošiljatev in iz teh povzela poskušnje blaga za preiskovanje.

V smislu tega zakona veljajo za margarine one priprave, ki so surovemu maslu ali maslu podobne in katerih vsebina masti ne izhaja čisto iz mleka. Margarinov sir so one siru podobne priprave, katerih vsebina masti ne izhaja čisto iz mleka. Umetna jedilna mast je ona masti podobna priprava, katere vsebina masti ne obstoji čisto iz prašičje masti.

Vsled § 2 omenjenega zakona morajo posode in ovitki, v katerih se prodaja margarin, margarinov sir in umetna jedilna mast, imeti dovolj jasen neizbrisljiv napis: »Margarin, margarinov

sir itd.« Razun tega morajo imeti posode vedno razviden rudeč trak, ki mora pri posodah do 35 cm visokih najmanj 2 cm, pri višjih najmanj 5 cm širok biti. Pri prodaji v celih sodih ali zabojih mora imeti napis tudi ime ali tvrdko tovarnarja, kakor tudi znamenje (tovarniško znamko), katero rabi tovarnar v zaznambo kakovosti izdelkov.

Vsled § 3 je mešanje surovega masla ali masla z margarinom ali z drugo jedilno mastjo, če je za trgovino namenjeno, s tem prepovedano. Istotako tudi poraba mleka ali smetane pri obrtniškem pripravljanju margarina, ako pride več kot sto delov mleka ali jednaka množina smetane na 100 delov masti, ki ne izhaja iz smetane.

Vsled § 5 se morajo v javnih ponudbah, sklepnih pismih, računih, vozniških listih, konsumentih, skladovnih in nakladnih listih itd., če se nanašajo na margarin, margarinov sir ali umetno jedilno mast, temu zakonu primerna zaznamovanja blaga rabiti (t. j. margarin, margarinov sir, umetna jedilna mast). Po § 6 morata margarin in margarinov sir, ki sta za trgovino namenjena, imeti primesek, ki olajšuje splošno razločljivost blaga s kemično preiskavo, ne škoduje pa njegovi kakovosti in barvi.

Razpis dobave.

C. kr. trgovinsko ministerstvo poroča trgovski in obrtniški zbornici, da je ravnateljstvo za stavbo ladij v Speciji (Italija) razpisalo dobavo lino-oleum-preprog in za pritrjevanje teh potrebnega kleja v vrednosti okoli 85 000 lir. Ponudbena razprava se vrši dne 20. maja t. l. Natančnejši pogoji se poizvedo pri imenovanem ravnateljstvu.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 12. maja. Po nagovoru je cesar po navadi tudi govoril s posameznimi delegati. Z grofom Kotulinskim je govoril o letini na Štajerskem. Delegatu Tusel: Kaj ste Vi? — Konduktor državnih železnic. — Ste gotovo voljeni iz pete skupine? — Posl. Stranskemu: V kakem stanju je pravna akcija na Moravskem? — Poročevalci kmalu izdelajo svoja poročila. — Ali upate od te akcije ugodnih uspehov? — Kar nas Čelhe zadeva, se bomo za to potrudili, varujoč koristi svojega naroda. — Vem, jaz sem prepričan o Vaši miroljubnosti; Moravska je v vsakem oziru vzgledna. — Del. Verzegnas-siju: V Gorici letos ni bilo nič deželnega zborovanja. — Žal, da ne; ali ljudje upajo, da se snide. — Želeti bi to bilo, ker ima uprav letos deželni zbor zastopati važne deželne koristi. — Del. Bartolija je vprašal cesar o razmerah v Istriji in posebe v Pulju. — Delegat je odgovoril na vprašanje ter prosil pomoči za mornariške delavce v arzenalu, katero je cesar obljubil. — Del. Pogačnika, ki je bil v častniški uniformi, je cesar vprašal, če je aktivno služil vojake? — Da, kot jednoletni prostovoljec. — Ali ste prvokrat delegat? — Da! — Katero deželo zastopate? — Jaz sem na Kranjskem izvoljen. — Potres se v Ljubljani še večkrat ponavlja! — Da, Veličanstvo, sunki so sicer bolj rahli, a vender prave brezskrbnosti še ni med prebivalstvom.

Trst, 12. maja. V mestu Milanu je sedaj mir. Veliki izgredi se pa nadaljujejo v okolici mesta in po deželi. General Vava z velikim številom vojakov razganja uporne množice. Iz zasačenih pisem vjetih vstajnikov se razvidi, da je bila določena na 9. maja splošna vstaja po celi Lombardiji in po Toskanskem z namenom, otresti se sedanjih neznošnih državnih spon in osnovati federativno republiko.

Berolin, 12. maja. Nekateri listi pogrešajo v odgovoru avstrijskega cesarja na delegate povdarjanja trodržavne zveze. Temu nasproti konstatujejo drugi listi, da te zveze v zadnjem svojem govoru tudi nemški cesar ni omenjal.

Carigrad, 12. maja. Po izjavi vojnega ministerstva obstoji turška armada v Tesaliji iz 153 bataljonov, 33 baterij in 23 eskadrov s skupno 132.000 možmi. Izmed teh bode jeden del odpuščen, ostali pa odrinejo na srbsko in bolgarsko mejo.

Carigrad, 12. maja. Zunanji delegatje za oslobojenje Tesalije so včeraj odpotovali.

Jednajst ladij je poslala vlada v Volo, da vsprejmo v domovino se vrnivše vojaštvo.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Iz dveh vročih bitk je navstala, kot smo včeraj omenili, jedna sama bitka pri Filipinih, namreč ona dne 1. maja, in tudi vroči boj, gromenje topov v bližini Monte Cristi ni nič drugega, nego prava ameriška morska raca.

Veliko bolje ni z dovažanjem ameriških čet na Kubo in Filipine in ako pojde tako dalje, bo obstala cela ameriška vojna operacija na suhem iz samih priprav za izkrcanje in ukrcanje vojaštva. O kaki resnosti dosedaj še ni dosti sluha.

Vojska traja že tri tedne, toda bje se večinoma le gospodarski boj, nasprotnika tekmujeja mej seboj v boljših in večjih pripravah za vojsko in zdi se, da hoče že s tem močnejši slabejšega financijelno popolno uničiti.

Še le sedaj se je pokazalo, kje prav za prav tiči vse špansko brodovje, ki je priplulo s kapverdskih otokov. Poročila iz Madrida in tudi iz Washingtona namreč javljajo, da se nahaja sedaj vse špansko brodovje pri Kadiksu. Brodovje toraj, ki je odplulo že pred več časom v odprto morje, ni jadrlo proti Ameriki, marveč jo je zavilo proti domačemu obrežju, kjer se združijo z ostalimi ob reznimi ladjami ter se preskrbljeno z vsemi potrebinami morda napoti proti Kubi. Amerikance to seveda nekoliko jezi, ker so morali pretrgati blokado pri Havani ter šli z nekaterimi ladjami sovražniku nasproti, ki pa je bil že blizu domače zemlje. Sedaj še nimamo nikakih poročil, da bi bilo špansko brodovje odplulo proti Kubi, in akoravno se to morda še ta teden zgodi, vendar pred koncem meseca ne bo dospelo do pravega bojišča.

Sicer so pa popolnem neznani vojni načrti španske vlade in je kaj lahko mogoče, da se ne podajo več v kako bitko na morju.

Berolin, 12. maja. Glede kroženja španskega brodovja se ne more nič gotovega poročati. Nekateri listi pišejo, da se je vrnilo v Kadiks, drugi pa zatrjujejo, da je na potu v Manilo.

Kolonija, 12. Poročil z bojišča ni nobenih. Kaže se, da se špansko brodovje vedno izumika vsakemu boju ter da Spanija namerava zavleči vojno kolikor mogoče dolgo časa. „Köln. Tagblatt“ pravi, da tega ne bodo mogle zaradi trgovine mirno gledati evropske velevalsti, ki bi se sedaj potrudile, da doseže Španija častne pogoje mira, ki pa pozneje za to ne bodo več mogle delovati.

London, 12. maja. Z ozirom na poraz Španjcev pri Manili so diplomatični krogi v Washingtonu mnenja, da treba Španiji pojasniti brezplodnost nadaljnega vojskovanja in jo privedi do tega, da sklene mir pod pogojem, da prepusti Amerikancem Kubo in plača določeno odškodnino. Dokler bi te ne izplačala, ostane Dewey pred Manilo.

London, 12. maja. „Times“ poroča iz Keywesta: Na krovu parnika „Gussine“ se nahaja za vstaše na Kubi 7000 pušk, 200.000 patron in nekaj topov, poleg tega pa tudi nekaj živih in zdravih.

Madrid, 12. maja. „Agencia Fabra“ trdi, da bo ministerska kriza rešena v najkrajšem času. Ministri bodo demisionirali, da pomorejo Sagasti rešiti se iz sedanjega položaja.

Washington, 12. maja. Katoliški nadškof v Zveznih državah je izdal pastirski list, ki se prebere prihodnjo nedeljo in ki priporoča vernikom moliti za uspeh orožja in za dušni blagor v boju padlih vojakov.

Washington, 12. maja. General Miles je odpotoval sinoči s svojim štabom iz Tampe, da se pridruži prvi ekspediciji na Kubo. Vsi vojni oddelki v Chikamangi so dobili nalog, da morajo takoj odriniti na določeno mesto. Pehota in del konjenišva odpotuje v Tampo, ostalo vojaštvo pa v New-Orleans in Mobile.

New-York, 12. maja. „Tribune“ poroča iz Washingtona: Povrat španskega brodovja v Kadiks znatno olajšuje operacijo na Kubi. Zdi se, da je tudi Sampson pripravljen na povrat v Keywest, da bo tem lažje posredoval pri prevažanju armade na Kubo. De-

finitivno se poroča, da Amerikanci ne nameravajo streljati na San Juan in tudi ne napasti otoka Portorico poprej, dokler ni dovršena popolno vsa operacija na Kubi. — „Newyork. Herald“ piše, da so v Washingtonu mnenja, da povrat španskega brodovja nima drugega pomena, nego kolikor se da podaljšati vojsko. Potreben je toraj nagel in krepak udarec na Kubo, da se privede Španijo do mirovnega pogajanja.

Umrli so:

10. maja. Marija Bergles, delavca hči, 15 let, Karlovska cesta 12, jetika.

V bolnišnici:

9. maja. Franc Križaj, vrvarski pomočnik, 35 let, carcinoma hepatis.

Tržne cene v Ljubljani

dne 11. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	14 50	Špeh povejen, kgr. . .	72
Rež, „	9 50	Surovo maslo, „ . . .	80
Ječmen, „	8 —	Jajce, jedno	2
Oves, „	7 80	Mleko, liter	10
Ajda, „	10 —	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso, „	8 —	Telečje „	60
Koruza, „	7 50	Svinjsko „	66
Krompir, „	3 80	Kostrunovo „	40
Leča, hktl.	14 —	Piščanec „	50
Grah, „	13 —	Golob „	18
Fizol, „	12 —	Seno, 100 kgr.	1 78
Masio, kgr.	90 —	Slama, 100 „	1 70
Mast, „	70 —	Drva trda, 4 kub. m. .	6 —
Špeh svež, „	64 —	„ mehka, 4 „	4 20

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
11	9 zvečer	728,5	15,0	sr. jzab.	oblačno	
12	7 zjutraj	726,8	14,8	p. m. jzab.	poloblačno	0,0
	2. popol.	725,2	17,5	p. m. jzab.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 14,5°, za 1,0° nad normalom.

Zahvala.

351 1—1

Še vedno globoko užaljenim po nenadomestni izgubi našega iskrenoljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strijca, gospoda

Friderika Jurija Soss-a

nam je le tem potom mogoče izraziti za vse ljubezni polno sočutje že mej boleznijo in sedaj ob smrti, za tolažbe sožalje, kakor tudi za častno mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, konečno za krasne darovane vence vsem dragim prijateljem in znancem svojo najudanejšo, prirčno zahvalo.

V Ljubljani, dne 11. maja 1898.

Globoko žalujoči ostali.

Iščem za svojo manufakturno trgovino ne pod 20 let staro

prodajalko

z dobrimi spričevali, večšo slovenskega in nemškega jezika, pod ugodnimi pogoji.

Ivan Može,
trgovec v Vipavi.

348 2—1

Na Bledu je razpisana

služba organista in cerkvenika.

Natančnejša pojasnila da župni urad v Gradu, pošta Bled.

340 3—3

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža, je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo od 28 — 31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin, kolenico, ishijas, živčno bolezen, (neuralgie) in zoper razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so bazine in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za tuje, društvene dvorane, sobane za igre. V bližini so senčnati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija in z nizkimi cenami je v hiši.

Kopališka doba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

266 7—4

topliško oskrbnistvo.

Štajersko deželno kopelišče Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo-solnato-kislkastih vrelo, priporočeni od prvih zdravniških avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihalnih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča
Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sred-
stvo, 303 20-3

razpošilja vselej sveže napolnjeno

deželna glavna zaloga v deželni hiši v Gradcu in
kopeliščno oskrbnitvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislavoda se povsodi prodaja.

2 prav lepi stanovanji

oddasti se takoj, — troje stanovanj pa s
1. avgustom t. l. po jako nizki ceni v novo zgra-
jeni hiši Poljanska cesta št. 72 pri klavnici, od
koder je jako lep razgled na Kamniške planine. —
Tudi jedna meblirana mesečna soba s po-
sebnim vhodom se ravno tam takoj odda.

Več izve se v gostilni ravno tam. 346 3-1

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate,
motike, krampe, vile,
vsakovrstne žage in pile,
lonci (železolitni in plošče-
vinasti), nagrobni križi,
različna mizarska, tesar-
ska, kovaška, ključa-
ničarska in usnjarska
orodja.

Štedilniki, peč, ko-
vano in valano železo,
vsakovrstno kuhinjsko
orodje, kovanja za
okna, vrata in cele hiše.
Železniške šine za oboke,
cement, štorje za strop.

Zaradi opustitve trgovine

ohlastno dovoljena

popolna razprodaja
vsakovrstne železnine po
tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim
društvom si vsakovrstno železnino najceneje
naročiti. 293 21

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsa-
kovrstne tehtnice, plo-
ščevina vsakovrstna, ka-
kor: mesingasta, pokfa-
nasta, bakrena, cinka-
sta in pocinkana, bela
in črna. Trombe za vodo
in gnojnice. Svetilke in
kovanja za kočlje. Vsa-
kovrstne ključalnice, me-
singaste kljuke, pante in
zapahe. Ledene omare
in pipe za pivo. Kroglice
in keglje za kegljanje
itd. itd. itd.

Gostilno „Triglav“ v Lescah

dam na račun in tudi v najem.

Adolf Hauptmann v Ljubljani.

Št. 14397.

Razglas.

345 1-1

Z ozirom na to, da se po raznih hišah — zlasti pa na čelnih in požarnih zidovih —
pogostoma napravljajo reklamni napisi, ki po obliki ali izvedenju ne ustrezajo dobremu
ukusu, temveč ga pogostoma naravnost — žalijo, je mestni magistrat v svoji seji dne
15. aprila sklenil, da si mora vsakdo, ki namerava napraviti kak napis, ki bo na ulice
viden, izposlovati magistratno odobrenje, ter da mora v to svrhu predložiti načrt.

To se s tem javno razglasa.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 29. aprila 1898.

Redka prilika za izredno ugoden nakup!

Dovoljujem si velečastitemu p. n. občin-
stvu uljudno naznaniti, da prodajam vso
svojo zalogo

**juvelov,
zlata in srebra,**

mej temi tudi zadnje novosti,

počenši z 11. majem
za kupno ceno in tudi pod to.

Velespoštovanjem

J. Kapsch,

juvelir v Ljubljani.

349 1

Ravnokar je izšel

XI. zvezek

Kalan: Povesti.

Cena 20 kr., po pošti 23 kr.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni in Tiskarni. —
Dobé se tudi še vsi zvezki razven prvega in drugega.

Preselitev specerijske trgovine.

Usojam si uljudno naznaniti, da sem preselil svojo

specerijsko prodajalnico

v barako na Pogačarjevem trgu

ob strani knezoškofijske palače koncem
Medarskih ulic.

Zahvaljevaje se hkratu za doslej mi izkazano naklonjenost
prosim za ohranitev iste tudi v bodoče v novi prodajalnici.

Velespoštovanjem

J. Klauer.

347 3-1

Dunajska borza.

Dne 12. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 70 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 10 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 85 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 95 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 15 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	913 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	357 " — "
London vista	120 " 90 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 95 "
20 mark	11 " 78 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 55 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 35 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

Dne 11. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " 25 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 45 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " 25 "
Dunavske vravnane srečke 5%	129 " 50 "
Dunavsko vravnano posojilo l. 1878	109 " — "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "
Prioritetne obveznice državne železnice	219 " — "
" južne železnice 3%	182 " 30 "
" južne železnice 5%	126 " — "
" dolajskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	172 " — "
Avstrijske rudečega križa srečke, 10 gld.	20 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	84 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 40 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3500 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	430 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	72 " — "
Splošna avstrijska stavbna družba	113 " 70 "
Montanska družba avstr. plan.	168 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181 " 50 "
Papirnih rubljev 100	127 " 87 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.